

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/18-01/84
URBROJ: 65-18-02

Zagreb, 21. lipnja 2018.

P.Z. br. 371

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju potrošača, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 21. lipnja 2018. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa, mr.sc. Josipa Salapića, dr. sc. Kristiana Turkalja i Juru Martinovića, državne tajnike u Ministarstvu pravosuđa, te Mirelu Fučkar, pomoćnicu ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/18-01/36

Urbroj: 50301-25/18-18-5

Zagreb, 21. lipnja 2018.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju potrošača, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju potrošača, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa, mr. sc. Josipa Salapića, dr. sc. Kristiana Turkalja i Juru Martinovića, državne tajnike u Ministarstvu pravosuđa, te Mirelu Fučkar, pomoćnicu ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STEČAJU
POTROŠAČA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2018.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STEČAJU POTROŠAČA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske; u daljnjem tekstu: Ustav).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE DONOŠENJA ZAKONA

a) Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom

Zakon o stečaju potrošača (Narodne novine, broj 100/15; u daljnjem tekstu: važeći Zakon) donesen je 10. rujna 2015., a stupio je na snagu 1. siječnja 2016. godine. Potreba za donošenjem sada važećeg Zakona proizlazila je iz potrebe učinkovitijeg rješenja problema prezaduženosti fizičkih osoba.

Opći cilj važećeg Zakona i uvođenja instituta stečaja potrošača je razviti sustav koji će rezultirati stvaranjem uvjeta insolventnim potrošačima za reprogramiranje njihovih obveza ili novi početak, a vjerovnicima omogućiti ravnomjerno namirenje njihovih tražbina. Posebni ciljevi Zakona su stvaranje uvjeta da se kroz neformalne (neinstitucionalne) i formalne (institucionalne) okvire postigne dogovor između vjerovnika i potrošača oko restrukturiranja postojećih tražbina, stvaranje uvjeta za odgovorno i ekonomski racionalno ponašanje potrošača te rasterećenje sustava od bezuspješnih i višestrukih ovršnih postupaka.

Prema podacima iz evidencija Ministarstva pravosuđa u 2017. godini sudovi su primili ukupno 377 predmeta stečaja potrošača (građana), od kojih je 281 riješen. Najviše predmeta je primljeno na Općinskom građanskom sudu u Zagrebu. Prosječno trajanje predmeta je 209 dana, dok su predmeti najdulje trajali na Općinskom sudu u Splitu – 420 dana. U pogledu broja zaprimljenih predmeta na nadležnim sudovima u 2016. podaci su približno jednaki podatku iz 2017., dok podaci o broju riješenih predmeta u 2016. godini nisu relevantni s obzirom na to da je to prva godina primjene važećeg Zakona.

Imajući u vidu navedeno, može se zaključiti da postupak stečaja pred nadležnim sudovima prosječno pokrene oko 350 potrošača, što nije u razmjeru s brojem osoba čiji su računi kod banaka blokirani zbog provedbe ovrhe. Međutim, prerano je donositi zaključke o razlozima zbog kojih je relativno mali broj potrošača pokrenuo postupak stečaja nad svojom imovinom. Iz navedenoga razloga nije moguće provjeriti pojedina zakonska rješenja propisana važećim Zakonom, kao niti govoriti o ustaljenoj sudskoj praksi.

Ipak, određeni problemi u provedbi važećeg Zakona su jasno vidljivi. Najveći problem jest manjak povjerenika, tj. osoba koje su voljne biti povjerenicima u postupku stečaja potrošača. Trenutno je na listi povjerenika upisano samo dvoje povjerenika jer ne postoji interes za obavljanje te dužnosti. Lista povjerenika objavljena je na e-oglasnoj ploči, na poveznici: <https://e-oglasna.pravosudje.hr/?q=opcinski-sudovi>.

Konkretno, jedan povjerenik je upisan na listu za područje nadležnosti Općinskog građanskog suda u Zagrebu, Općinskog suda u Novom Zagrebu, Općinskog suda u Dubrovniku, Općinskog suda u Rijeci, Općinskog suda u Puli-Pola, Općinskog suda u Zadru i

Općinskog suda u Splitu. Drugi povjerenik upisan je za područje nadležnosti Općinskog građanskog suda u Zagrebu, Općinskog suda u Novom Zagrebu, Općinskog suda u Sisku,

Općinskog suda u Bjelovaru, Općinskog suda u Zlataru, Općinskog suda u Varaždinu, Općinskog suda u Karlovcu i Općinskog suda u Velikoj Gorici. Na listama devet općinskih sudova nije upisan niti jedan povjerenik.

Stoga se predloženim Zakonom rješava problem nedostatka osoba koje bi se upisale na listu povjerenika (trenutno postoje samo dva povjerenika) na način da se olakšava upis na listu povjerenika (omogućava se odvjetnicima, stečajnim upraviteljima, ovlaštenim revizorima i poreznim savjetnicima da obavljaju poslove povjerenika bez potrebe polaganja stručnog ispita), ali i propisuje mogućnost imenovanja stečajnih upravitelja umjesto povjerenika, čime se osigurava primjena važećeg Zakona.

Osim manjka povjerenika, problem koji se javlja u praksi jest namirenje vjerovnika čije tražbine ne prestaju otvaranjem postupka stečaja potrošača (tražbine iz članka 77. važećeg Zakona) i to u prvom redu osoba koje imaju pravo na zakonsko uzdržavanje od strane potrošača. Zbog toga se predloženim Zakonom propisuje da obveze po osnovi zakonske obveze na uzdržavanje povjerenik mora prenositi prema redoslijedu po kojem se ispunjavaju ostale obveze stečajne mase, bez obzira na to kada je zakonska obveza na uzdržavanje nastala odnosno kada je utvrđena. Zakonska obveza na uzdržavanje isplaćuje se mjesečno iz nasljedstva ili zapisa koje potrošač stekne nakon otvaranja stečajnog postupka potrošača, odnosno iz novčanih primanja potrošača i to do iznosa utvrđenog sudskom odlukom kojom je određeno uzdržavanje ili sporazumom o uzdržavanju, ali najviše do iznosa propisanih predloženim Zakonom. Ako obveza na zakonsko uzdržavanje ne bi bila namirena u cijelosti na opisani način, vjerovnicima tih tražbina ostaje pravo na razliku do punog iznosa njihovih tražbina, koje pravo će moći ostvariti nakon zaključenja postupka stečaja potrošača i razdoblja provjere ponašanja.

Nadalje, predloženim Zakonom se želi riješiti još jedan veliki problem u Republici Hrvatskoj, a to je prezaduženost velikog broja fizičkih osoba na što upućuje broj osoba nad kojima se provodi ovrha na novčanim sredstvima duže vrijeme pa čak i više godina (građani s blokiranim računima). Te fizičke osobe dio svojih primanja mogu ostvarivati putem tzv. zaštićenih računa, ali nisu kreditno sposobni i zbog blokade računa im je otežan normalan život.

Od početka 2011. godine broj ovrha i iznos duga za koji se provodi ovrha na novčanim sredstvima fizičkih osoba se povećao jer je do tada bilo vrlo teško provesti ovrhu na računima građana, što je omogućeno centraliziranim sustavom putem Financijske agencije (u daljnjem tekstu: FINA).

Broj blokiranih građana na dan 31. ožujka 2018. iznosio je 325.254, a dugovi blokiranih građana iznosili su 43.374.019.657,98 kuna, što treba uvećati za zakonske zatezne kamate koje iznose oko 21.747.988.075,81 kuna.

Nadalje, prema podacima FINA-e, broj građana koji su blokirani dulje od tri godine i čiji iznos glavnice duga iznosi do 20.000,00 kuna je 81.046, a ukupni dug iznosi 653.513.536,33 kuna, što treba uvećati za zakonske zatezne kamate koje iznose oko 347.822.640,61 kuna.

Svrha i cilj predloženoga Zakona jest omogućiti dijelu insolventnih građana, koji su u tzv. „dugotrajnoj blokadi“ za relativno male iznose, da u ubrzanom i pojednostavljenom postupku namire vjerovnike iz imovine koja je za to podobna i da se oslobode od preostalog duga.

Konkretno, predloženim Zakonom uređuju se uvjeti, način i postupak provođenja jednostavnog postupka stečaja potrošača u kojem bi se većem broju osoba koji imaju blokirane račune duže od tri godine, a čiji iznos glavnice duga iznosi do 20.000,00 kuna, omogućilo da se oslobode od obveza, a čime bi se smanjio broj insolventnih građana i ovršnih postupaka.

Oslobođenje se neće provoditi za obveze potrošača koje se odnose na zakonske obveze na uzdržavanje djece, roditelja i drugih osoba koje je po zakonu potrošač dužan uzdržavati, vraćanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom ili prekršajem, naknade štete nastale kaznenim djelom ili prekršajem i naknade štete zbog smrti ili teže tjelesne ozljede.

Jednostavni postupak stečaja potrošača po službenoj dužnosti pokreće FINA nakon zaprimljenog očitovanja potrošača da je suglasan s provođenjem postupka ili izostanka tog očitovanja. Postupak se može provesti u dvije varijante, ovisno o tome ima li potrošač vredniju imovinu. Ako potrošač nema imovine ili ima neznatnu imovinu jednostavni postupak stečaja potrošača bit će istovremeno otvoren i zaključen, neće se imenovati povjerenik kao ni odrediti razdoblje provjere ponašanja te će sud osloboditi potrošača od preostalih obveza koje su evidentirane u Očevidniku redosljeda osnova za plaćanje u vrijeme podnošenja prijedloga za provedbu jednostavnog postupka stečaja potrošača. U slučaju da potrošač ima imovinu čija vrijednost nije neznatna, otvara se jednostavni postupak stečaja potrošača u kojem se imenuje stečajni upravitelj ili odvjetnik s liste Hrvatske odvjetničke komore kao povjerenik, prodaje imovina potrošača i razmjerno namiruju vjerovnici.

Polazeći od svega navedenog treba odgovoriti na pitanje ispunjava li predloženi Zakon zahtjeve razmjernosti iz članka 16. Ustava, odnosno, postoji li legitimni cilj u javnom interesu za njegovo donošenje i to prvenstveno u odnosu na odredbe kojima se uvodi tzv. jednostavni postupak stečaja potrošača te ako ispunjava te zahtjeve, je li bio nužan, prikladan i razmjern u užem smislu za ostvarenje legitimnog cilja koji se nastojao postići tako da se njime ne stavlja prekomjeren teret na njegove adresate.

Načelo razmjernosti, na kojem počiva ustavni poredak Republike Hrvatske, sadržano u članku 16. Ustava, glasi:

"Članak 16.

Slobode i prava mogu se ograničiti samo zakonom da bi se zaštitila sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje.

Svako ograničenje slobode ili prava mora biti razmjerno naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju."

U rješenju Ustavnoga suda Republike Hrvatske, broja U-I-3685/2015 i dr., od 4. travnja 2017. godine, između ostalog, navodi se sljedeće:

„Načelo razmjernosti u svjetlu socijalne države i socijalne pravde sastavni je dio koncepta materijalne pravne države, odnosno vladavine prava (članak 3. Ustava).

...

27.1. Miješanje državne vlasti u prava adresata obuhvaćenih pozitivnim mjerama državne i javne vlasti u gospodarskom području, kako bi se osiguralo ostvarenje temeljnih socijalnih prava i socijalne sigurnost te kako bi se izjednačile ili umanjile ekstremne socijalne razlike, može se opravdati samo ako takvo miješanje zadovoljava dva uvjeta. Prvo, da je riječ o pravno valjanom (zakonitom) miješanju. Drugo, da to miješanje ima legitimni cilj i da je opravdano s aspekta javnog ili općeg interesa.

...

28. *Kao što je već ranije spomenuto (v. točku 26.4. obrazloženja rješenja) država koja počiva na načelu socijalne države, kao što je Republika Hrvatska, ima obvezu brinuti se za pravedan socijalni poredak pri čemu zakonodavcu, u cilju ispunjenja ove obveze, pripada širok prostor slobodnog odlučivanja. Drugim riječima, Ustav dopušta državi da donese ili primjeni zakone koje smatra potrebnima da bi ispunila ovu svoju zadaću i u tom smislu ZIDZoPK, kao mjera državne i javne vlasti, prema stajalištu Ustavnog suda, predstavlja pravno valjano ("zakonito") miješanje države u imovinska prava adresata ZIDZoPK-a.*

28.1. *U pogledu utvrđenja je li za takvo miješanje postojao legitimni cilj, zakonodavac mora pokazati postojanje osobito važnog javnog interesa. “.*

Imajući u vidu navedeno, ocjenjuje se da je riječ o zakonitom miješanju države u imovinska prava adresata, kao i da postoji legitiman cilj za to, misleći pod time na dio predloženoga Zakona kojim se uvodi jednostavni postupak stečaja potrošača.

Naime, stupanjem na snagu Ovršnog zakona (Narodne novine, broj 112/12) prestala je postojati osnova po kojoj bi se mogao obustaviti postupak ovrhe radi naplate novčane tražbine kada se ovrha provodi na novčanoj tražbini po računu pa čak i onda kada je očito da takva ovrha nije moguća i kada ona nema smisla. Odnosno, u slučajevima kada je sud odredio ovrhu radi naplate novčane tražbine na novčanoj tražbini po računu, sud tu provedbu ovrhe može obustaviti samo ako ovrhovoditelj povuče prijedlog za ovrhu (argumenti iz članka 5. stavaka 3. i 5. Ovršnog zakona, Narodne novine, br. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 i 73/17; u daljnjem tekstu: OZ). S druge strane, kada se provodi izvansudska ovrha, tj. kada ovrhovoditelj izravno zatraži od FINA-e provedbu ovrhe (članak 209. OZ-a), mogućnost obustave ovrhe u navedenoj situaciji uopće nije regulirana pa će se i u tim slučajevima ovrha provoditi sve dok se ovrhovoditelj ne naplati u cijelosti ili dok ne povuče zahtjev za ovrhu. Stoga, ukratko, jednom kada ovrhovoditelj pokrene postupak ovrhe na novčanoj tražbini po računu, a dužnik nema dovoljno sredstava za namirenje vjerovnikove tražbine, dužnik je doveden u položaj da će se protiv njega neograničeno voditi postupak (bilo sudski bilo izvansudski), za razliku od ovrhe određene drugim sredstvima i na drugim predmetima ovrhe koja se obustavlja nakon što se ovršne radnje ne uspiju provesti nakon zakonom propisanog broja pokušaja.

Izlaz iz takve situacije za dužnike zakonodavac je ponudio kroz izmjene stečajnog zakonskog okvira 2015. godine kada je donesen novi Stečajni zakon (Narodne novine, broj 71/15) i kada je donesen važeći Zakon. Novim Stečajnim zakonom je propisana obveza da se protiv dužnika pravne osobe čiji računi su blokirani 120 dana pokreće stečajni postupak po službenoj dužnosti, dok je fizičkim osobama – potrošačima (ali i fizičkim osobama nepotrošačima) dana mogućnost da sami procijene i odluče žele li u slučajevima kada nisu ispunili svoje obveze da se protiv njih vodi jedan ili više ovršnih postupaka ili pristaju na to da se odnos s njihovim vjerovnicima riješi u stečajnom postupku (navedeno pravilo vrijedi i za fizičke osobe nepotrošače tj. dužnike pojedince prema terminologiji Stečajnog zakona (Narodne novine, br. 71/15 i 104/17), protiv kojih bi se mogao voditi stečajni postupak prema Stečajnom zakonu samo na njihov prijedlog; argument iz članka 109. stavka 7. kojim je propisano: „*Prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka nad imovinom dužnika pojedinca ovlašten je podnijeti samo osobno dužnik pojedinac.*“).

Međutim, navedeno rješenje očito nije dovoljno kada je riječ o relativno malim novčanim obvezama fizičkih osoba potrošača, ali i fizičkih osoba koje se prema članku 4. stavku 3. važećeg Zakona smatraju potrošačima, jer nije realno za očekivati od potrošača da će pokrenuti postupak stečaja nad svojom imovinom radi malog duga i pristati biti pod nadzorom povjerenika u razdoblju od jedne do pet godina radi ispunjenja obveze prema jednom ili više vjerovnika koja iznosi nekoliko prosječnih mjesečnih plaća. Pritom treba imati

u vidu da postoje skupine ljudi bez primanja ili s primanjima koja su toliko mala da je provedba bilo kakve ovrhe protiv njih neprovediva.

Zbog navedenoga, predlagatelj drži nužnim donijeti zakonska rješenja kojima će se omogućiti obustava ovrhe radi naplate novčane tražbine na novčanoj tražbini po računu (ova mogućnost će se posebno i primarno urediti donošenjem novog Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, koji će biti u zakonodavnoj proceduri paralelno s predloženim Zakonom), dok se predloženim Zakonom uvodi mogućnost (po)jednostav(lje)nog načina za rješavanja vjerovničko-dužničkih odnosa koji traju više godina, a koji su relativno male vrijednosti.

U tom smislu predloženim Zakonom se uređuje poseban postupak stečaja potrošača koji bi se primjenjivao na one potrošače koji imaju blokirane račune duže od tri godine, a čiji iznos glavnice duga iznosi do 20.000,00 kuna. Dakle, riječ je o potrošačima čiji računi su u dugotrajnoj blokadi (blokadi dužoj od tri godine), a koji su s osnova glavnice dužni nešto više od tri prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj (prema objavi Državnog zavoda za statistiku od 14. ožujka 2018. godine prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske za 2017. godinu iznosila je 5.985,00 kuna).

Pritom, i dalje je sačuvano pravo potrošača da otkloni mogućnost da se protiv njega provede postupak stečaja potrošača, a vjerovnici potrošača se štite na način da je i nadalje nužno unovčiti potrošačevu imovinu kada je ovaj ima i kada ona nije neznatne vrijednosti. Također, vjerovnici potrošača se štite i time što će se eventualni ovršni postupci koje su oni pokrenuli protiv potrošača pred sudom paralelno s ovrhom na novčanoj tražbini po računu nastaviti voditi.

Imajući u vidu sve navedeno, predlagatelj ocjenjuje da predloženi Zakon ima legitimni cilj: povećanje socijalne zaštite i sprječavanje produbljivanja dužničke krize, kao i da je riječ o mjeri koja je razmjerna cilju s obzirom na to da su sva ograničavajuća pravna pravila prikladna za ostvarenje postavljenog legitimnog cilja, a nisu (oštija) stroža no što je to neophodno i ne nameću prekomjerni teret vjerovnicima. Ovo stoga što se predloženim Zakonom, zapravo, zadire samo u one vjerovničko-dužničke odnose koji se nisu uspjeli riješiti u razdoblju od tri godine i to za iznose tražbina za koje ni sami vjerovnici nisu pokazali interes s obzirom na to da protiv dužnika potrošača nisu pokretali ovrhe na drugim predmetima ovrhe (vjerovnike koji su protiv dužnika potrošača pokrenuli ovrhu na drugom predmetu ovrhe predloženi Zakon štiti time što propisuje nastavak vođenja tih drugih ovršnih postupaka). Osim toga, vjerovnici dužnika potrošača su osigurani i time što se i nadalje traži i očekuje unovčenje dužnikove imovine radi namirenja vjerovnika, ali i time što država omogućuje vjerovnicima čije tražbine su prestale, a koje su obveznici poreza na dobit, da im se na temelju članka 9. stavka 9. Zakona o porezu na dobit (Narodne novine, br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16 i 115/16), otpis duga prizna kao porezni rashod (članak 9. stavak 9. Zakona o porezu na dobit glasi: „*Porezno priznatim rashodom otpisa potraživanja smatra se otpis duga prema posebnom propisu o stečaju potrošača.*“).

U konačnici, predlagatelj paralelno s predloženim Zakonom predlaže poseban zakon kojim se potiče vjerovnike da otpišu dugove potrošačima, što će im se također priznati kao porezno priznati rashod.

Što se tiče pitanja retroaktivnog djelovanja zakona, predloženim Zakonom uvodi se novi oblik postupka stečaja potrošača koji će se primjenjivati na nove situacije (kao što je 1. siječnja 2016. godine stupio na snagu Zakon o stečaju potrošača, kojim je uveden postupak stečaja potrošača, za koji je bilo logično da se primjenjuje i na odnose koji su nastali prije njegovog stupanja na snagu, kao što je to primjerice propisano člankom 84. stavkom 1.

Uredbe (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti prema kojem se odredbe te Uredbe primjenjuju na postupke u slučaju nesolventnosti pokrenute nakon 26. lipnja 2017. – dakle, bitan je trenutak pokretanja postupka, a ne vrijeme nastanka obveze), zbog čega postoji stav da se uopće ne bi radilo o retroaktivnom djelovanju predloženog Zakona. Međutim, čak i u suprotnom, nesporno je da bi predloženi Zakon zahvatio pravne situacije kod kojih se novo pravno pravilo primjenjuje na odnose nastale prije njegova stupanja na snagu, ali koji još uvijek nisu dovršeni, u kojem slučaju bi se eventualno radilo o tzv. „nepravoj ili kvazi-retroaktivnosti“ koju treba dopustiti jer se cilj mjere ne bi mogao postići na drugi način.

Na postupke u tijeku primjenjivale bi se dvije odredbe koje se uređuju predloženim Zakonom. Prva odredba je u vezi s uređenjem zakonskog uzdržavanja kao obveze stečajne mase, koja će se primjenjivati na postupke u tijeku samo u odnosu na primanja koja potrošač ostvari nakon stupanja na snagu predloženoga Zakona. Druga odredba je u vezi s imovinom koju potrošač stekne nasljeđivanjem, a koja se više ne bi u cijelosti koristila za namirenje vjerovnika već samo do polovine naslijeđene imovine, koja odredba će se primjenjivati na postupke u tijeku ako potrošač stekne imovinu nasljeđivanjem nakon stupanja na snagu predloženoga Zakona.

b) Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Predvidive posljedice koje će proisteći donošenjem predloženoga Zakona sastoje se prije svega u smanjenju broju građana s blokiranim računima i broju ovršnih postupaka, čime će se građanima olakšati situacija u kojoj su se našli zbog dugotrajne blokade računa, pružajući im u skladu s najboljom europskom praksom pravo na drugu priliku.

Predloženi Zakon je dio paketa mjera Vlade Republike Hrvatske kojima se rješavaju problemi dijela građana s blokiranim računima i to kroz: *ex lege* otpust dugova, dobrovoljni otpust dugova za koji se vjerovnicima koji na to pristanu zakonom utvrđeni iznos priznaje kao porezno priznati rashod, odnosno ne uzima se za oporezivi primitak te kroz obustavu provedbe ovrhe koja se provodi na novčanoj tražbini po računu.

U suprotnom, ako se ne bi poduzele mjere kojima je cilj rješavanje postojećeg problema prezaduženih građana, može se očekivati povećanje negativnih trendova u gospodarstvu, povećanje broja ovršnih postupaka i blokada računa, dodatnih zaduživanja po nepovoljnim uvjetima i posljedično povećanje broja insolventnih građana.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva potrebna za provedbu Zakona u iznosu od 55.000.000,00 kuna za troškove pokretanja i provođenja jednostavnog postupka stečaja potrošača (dostava, nagrada i naknada povjerenicima, sudski troškovi, troškovi izrade IT aplikacija i troškovi rada Financijske agencije) osigurat će se u okviru limita ukupnih rashoda Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2019. godinu. U razdoblju nakon 2019. godine, za provedbu Zakona, potrebno je u okviru ukupnih rashoda državnog proračuna Republike Hrvatske osigurati sredstva u iznosu od 7.500.000,00 kuna godišnje.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s člankom 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18) predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku. Osobito opravdan razlog za donošenje predloženoga Zakona po hitnom postupku jest nužnost da se u

što kraćem roku omogućiti rješavanje problema insolventnosti građana, odnosno otvaranje mogućnosti za deblokadu računa građana. Time se povećava socijalna zaštita i sprječava produbljivanje dužničke krize, potiče potrošnja i gospodarski rast, a dijelu građana olakšava financijsko-materijalna situacija i pruža druga prilika.

Predloženi Zakon dio je paketa zakona koji se donose po hitnom postupku, s time da za razliku od druga dva zakona predloženi Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2019. godine, što je nužno kako bi se postigao puni učinak predloženih mjera. Naime, da bi se predložene mjere mogle primijeniti na što veći broj građana, potrebno je da Zakon o otpisu dugova fizičkim osobama i Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima stupe na snagu i ostvare planirane učinke, čime se povećava broj građana koji će ispuniti uvjete za jednostavni postupak stečaja potrošača. Nadalje, predloženi Zakon je potrebno donijeti kada i druga dva zakona unatoč tome što stupa na snagu početkom iduće godine jer se prije njegovog usvajanja u Hrvatskome saboru ne može pristupiti pripremi za njegovu provedbu, koja u slučaju predloženoga Zakona zahtijeva razdoblje od nekoliko mjeseci s obzirom na to da je potrebno izraditi aplikacije i povezati sudove s Financijskom agenciju za prihvaćanje i postupanje u očekivanih više od 100.000 predmeta, kao i educirati suce i organizirati posao na sudovima, izraditi liste osoba koje mogu biti imenovane kao povjerenici u jednostavnom postupku stečaja potrošača, kao i educirati te osobe za obavljanje njihovih zadaća.

Osim toga, donošenje predloženoga Zakona po hitnom postupku nužno je da bi se omogućila primjena važećeg Zakona, koja nije moguća s postojećim brojem povjerenika.

S obzirom na to da će se predloženim Zakonom smanjiti broj blokiranih građana i ovršnih postupaka kao i pružiti građanima prilika za novi odgovorniji početak opravdano je donošenje predloženoga Zakona po hitnom postupku.